

„Напредњаци су пошли путем ДС, инсистирајући на европским интеграцијама као највишој вредности, тако да су чак спремни да због Европске уније откажу позив народу на протесте. То је у складу с пројектом Запада да Србија има двостраначки систем с једном истом политиком.“

Тако је пре само годину дана [говорио](#) Војислав Коштуница. Да ли је време одузело било шта од истинитости тих његових речи? Напротив, напредњачко евровазалство ових дана [засењује](#) све што долази из демократске и преокреташке кухиње. Шта се дакле у међувремену десило и ко се ту променио? Сигурно је да не предстоје обични избори и стога ово питање не сме остати скрајнуто све док неки инсајдер не [викилигне](#) целовито образложење ових политикантских померања на нашој политичкој сцени.

Тек, према недавном истраживању агенције [Фактор плус](#), радикали имају 5,7 одсто, а ДСС 5,5 одсто подршке испитаника, док се Двери уопште не појављују у резултатима. (Поред тога, занимљиво ми је да и поред невероватно агресивне и прескупе кампање, у којој се претварају да никада нису ни били на власти, УРС има свега 3,6 одсто подршке.) Морамо се поново осврнути на могућност да је истраживање „намештено“. Пре свега, увек се поставља питање истинитости податка о „репрезентативном узорку“. С друге стране, колико вероватно вам изгледа да су

сва

истраживања намештена? Да ли сте спремни да поверујете да

све

агенције у земљи намештају резултате по истом обрасцу?

Ако се одлучимо да прихватимо ове резултате, два члана несуђене *Српске листе* (ДСС и СРС) у овом тренутку једва да прелазе цензус, док Двери „не постоје“. До избора има још доста времена, кампања ће се тек захуктати, ипак застанимо на трен.

Пре годину дана [написао сам](#) : „Зато, ма колико то многим данас утопијски зазвучало,

опозиционе странке би требало да сакупе снаге и супротставе се троглавој аждаји корисних идиота, у једној колони, тежећи синергији и следећи крајње једноставан и разумљив предизборни програм.“ Од тога није било ништа. Без обзира на то какви ће бити коначни изборни резултати ових странака (и појединачно и у збиру) остаје да се још једном осврнемо на разлоге који су упућивали на њихов заједнички наступ на изборима.

Најпре треба рећи да њихово сабирање не би решило основни практични проблем ових странака на који сам више пута указивао - недостатак личне харизме. Једина особа у овом блоку чија харизма се потенцијално мери десетинама процената управо због тога је киднапована и налази се у Хагу. Ипак, и поред нерешеног питања харизме, дошло би до сумирања страначких енергија.

Пре свега, ваља имати у виду да су до почетка изборне кампање све три странке неговале веома сличну реторику и имале истоветну оцену стања у коме се налази Србија. Њима блиски интелектуалци указивали су да је Србија утонула у неслободу и то доказивали изванредним (прећуткиваним) књигама и бројним текстовима. Очигледан је контраст између досадашње окупационе реторике и самосталног наступа на изборима. Још важније од тога, ово су и једине (релевантне) српске странке које су се супротставиле Тадић-Николићевом безалтернативном пењању на Титаник који тоне. Узмите само постотак противника приступању Унији и упоредите га са збирним процентом који ће на концу три еврогадљиве странке добити на изборима. Нешто се ту поприлично не слаже, зар не? Најзад, да је формиран јединствен блок (који би укључио и националну интелигенцију) не би било стрепње од међусобног отимања гласова, што се сада очигледно догађа. Ипак, уместо сигурног марша на парламент изабран је *ризичн*
и
излазак у три колоне.

Тешко је не сложити се с [Оливером Вуловићем](#) да је „тренутни национални политички израз разводњен, неприродно сегментиран, страначки избраздан, од одбране традиционалне породице преко противљења уласку у НАТО и ЕУ до тврдог заступања евроазијских интеграција“. Ако су икада постојали снажни разлози да се нека предизборна коалиција формира, онда је то било пред ове изборе. На становиште *Српске листе*

(за моју маленкост изненадно и закаснило, но можда сам нешто пропустио?) дошао је и Слободан Антонић у једној упечатљивој предизборној [рекапитулацији](#)

. Његово лично искуство у области истраживања јавног мњења даје посебну тежину таквим ставовима. Кадровске и програмске слабости странака несуђене

Српске листе

су несумњиве (уосталом, идеалних нема), међутим све их потиरे оцена да су „у

поређењу са жутима и напредњацима ове странке право оличење разума и моралности“.

Ипак, признаћете да су неслога и сујета „тако српски“. Звучи цинично, али тиме у једној метафизичкој равни ова тројка још једном потврђује своје српство. Као сушта супротност њима, све оно што је изгубило српске атрибуте веома лако се уједињује, погледајте само сва та смехотресна укрштања голубова превртача, будуће министре - пријатеље Бетовена и Шопена, с бизарним *Преокретом* на челу.

Без обзира на то што се исход ових избора увелико [наслућује](#), сигурно је да не треба клонути духом. „Бели листићи“ су веома рђава идеја која би Србију оставила ту где јесте. Изаћи и дати глас некој од партија с којом делиш исте вредности не би требало да буде тешко. Али, после оваквог приступа изборима и страначке непринципијелности било би веома цинично када бисмо за изборне резултате радикала, ДСС и Двери оптужили недемократску власт, нефер изборне услове, или чак „саможиви народ“. Одговорност морају понети лидери српске тројке, посебно они који су својим одлукама одлучујуће допринели садашњем изгледу разбијене војске.